

הדיון בתקציב משרד המיסחור והתעשייה ש' נערך ביום הרביעי, כדי לאמר: **אורי אבנרי:** אווירה של שיעמום ועייפות אופפת את הוויכוח הזה כולו, וגם אווירה מסוימת של אי-מצוינות. כולנו מרגישים שהאווירה בכנסת שונה היום תכ' לית שינוי מהאווירה ששררה בה אתמול, בעת הדיון על יהודי פולין.

אחת הסיבות לכך היא שכולנו יודעים שהמצב הבטחוני בקו הפסקת האש המזרחי מתדרדר, ולכן הדיון הזה הוא קצת בלתי רלבנטי למה שקורה ברגע זה במדינה, ולגבי ההכרעות העומדות בפנינו.

נשיאות הכנסת הכירה היום בדחיפות של הצעתו לסדר-היום על המצב בקו הפ' סקת-האש. היא הכירה בדחיפות, אבל דחתה את הדיון בה ליום ב' הבא. זה נראה לי קצת תמוה: אם בכלל יש מועד לדיון בנושא הזה, הרי המועד הזה הוא עכשיו, ואם שר-הביטחון עסוק, עצם ה' עובדה ששר-הביטחון עסוק מוכיחה שהדיון היה צריך להיות היום.

גרעין האוזנר: יש לו עיטוסים שו' נים.

באותו זמן עצמו אירע האסון למשה דיין, בעת החפירה הארכיאולוגית. אני משער שלא לעיסוק זה התכחן ח"כ האוזנר. ל' מחרת היום הלם צה"ל בעבר-הירוק, ונת' קיימו כמה מן החששות שרציתי להביעם בעוד מועד.

בחרים במקום נבחרים

ל' פני כן אירעה התקרית עם אנשי "ארץ-ישראל השלמה", שבאו לכנסת והתכננו לערוך בה הפגנה המונית. בין השאר, רצו לערוך אסיפה עם ביטולן ה' כנסת, באמחלה של התייעצות פנימית על בחירת מישלת. המארגן היה בני מהרשק, אדם שכבר התה לי לאחרונה ההודמנות לעמוד על טיב הדמאגוגיה הצעקנית שבה הוא מטיף לדיעות המקבלות בפיו יותר ויותר גחן ניאורפאטיסטי.

אחרי שו"ר הכנסת, קדיש לוו, נעל את שערי הכנסת בפני תעלול זה, שיגרנו לו מכתב-ברכה מטעם סיעת העולם הזה — כוח חדש, בזו הלשון:

סיעת העולם הזה — כוח חדש מביעה לך בזה את ברכתה והוקרתה על עמדתך האמיצה והמכובדת מול טכטיסיה של ה' קבוצה המתקראת "תנועה למען ארץ-ישראל השלמה".

טכטיסים אלה הולמים את השקפותיהם של אחדים מחברי המישלת, שהביעו בעבר בגלוי ובפה מלא את דרישתם לבטל את הכנסת, לחסל את הדמוקרטיה הפרלמנטא' רית ולהחליף את שלטון הניבחרים ב"של' טון של בחירים".

הכנסת תמלא את תפקידה, שהוטל עליה מטעם העם, ללא לחץ של הפגנות בתוך כתליה, בהסוואה זו או אחרת. אנו מוצאים כי החלטותיך בפרשה זו ראויות להערכה, והננו מביעים בזה את אמוננו בך.

חוץ מזה הגשנו הצעה דחופה לסדר-היום על "הפגיעה בכבוד הכנסת וההתנכלות ל' דקומראטיה הפרלמנטאריה מצד הקבוצה ה' מתקראת "התנועה למען ארץ-ישראל ה' שלמה". הפעם לא הכירה הנשיאות בדחי' סות, וגם לא בזכות העלול נושא כזה. פעולות אחרות שלנו במשך השבוע:

- נימקנו את הסתייגותנו להארכת "חוק היטל בטחון" בשנתיים, ותבענו ל' האריכו בשנה אחת בלבד — כדי להצ' היר רשמית שישראל אינה מאמינה בהש' כנת השלום בארץ בשנה זו.
- גילינו את דעתנו על סיכויי העלייה והילודה בדיון על תקציב משרד ראש' הממשלה (ראה מיסגרת).
- הצבענו לבדנו נגד הצעת-חוק המס' מיכה את נשיאות הכנסת לבחור במוכיר הכנסת.

- הצלחנו, סוף-סוף, להעביר בחצות-השירותים-הציבוריים החלטה הקוראת ל' ממשלה להתחשב בשיקולים הבריאותיים ה' שוללים את הקמת רדינג ד' בתל-אביב. זה היה סיכום של מאבק עקשני שניהלנו ב' העדה במשך חודשים. תמכנו בניסוח חריף עוד יותר, שנדחה בחצות ברוב של 8 נגד 7 קולות.

הגשנו שאלות על הנושאים: השי' מוש בפטישיה-פלסטיק בפורים וביום-העצ' מאות, רדינג ד', פיצוץ הבית במיור ירו' שלים, בהלת הזהב, אי-הסדרים במסע ה' עדלאידע, ויחס צה"ל לשימוש בנוש' ה' נאפאלם.

ל' פני כן

להלן נאומו של ח"כ אורי אבנרי בדיון על תקציב משרד ראש-הממשלה.

כבוד היושב-ראש, כנסת נכבדה, במיקרה או שלא במיקרה, הפך משרד ראש' הממשלה למכללה של פרות קדושות. אין זה מנגנון המנהיג והמכוון את הממשלה, דיניות והמדרוך את שאר משרדי-הממשלה. ראש-הממשלה הוא מעין יושב-ראש של מועצת מ' נהלי המדינה, שכל-אחד מהם ארון לעצמו, מנהיג לעצמו, ובמקרה — פירסומאי לעצמו.

על-כך מלמדות פרשות צחי שר-הפנים, פיצוץ הבית בירושלים, פרשת רדינג ד' ונאומיהם הסותרים של כל השרים. לכן, הפך משרד ראש-הממשלה לאוסף מיקרי של מוסדות, מוסדות שרובם אינם אלא תולדה של סיסמות מיושנות, סיסמות שקרמו עור ביורוקרטי וגידים לבלריים.

על אחת הסיסמות הממוסדות האלו הרחיב ראש-הממשלה היום את הדיבור, אלך בעקבותיו ואיחד להם גם אני את דברי בוויכוח.

אין עוד ציונות בלי מרכאות

כבוד היושב-ראש, טבעי הוא שמישטר מזדקן יקדש את סיסמות נעוריו.

אין הוא מסוגל להכיר בעובדה, שסיסמות אלו היו תוצאה של מצב מסוים ונועדו לפתרון בעיות זמנ'. **אין הוא מוכן להודות שמציאות חדשה מפריכה סיסמאות אלו, ומחייבת גיבוש תשובות חדשות לאתגרים חדשים.**

המישטר הקיים במדינתנו נולד על כרכי הציונות, ציונות בלי מרכאות, ציונות של ממש. אפשר להבין את הערגה שבה חוזרים מנהיגי המישטר אל נוף נעוריהם הרחוקים, ומדברים בפאתוס נוגע' ללב על מציאות שחלפה זה מכבר ללא-שוב.

ראינו היום את ראש-הממשלה מרגים געגועים

המישטר הקיים במדינתנו נולד על כרכי הציונות, ציונות בלי מרכאות, ציונות של ממש. אפשר להבין את הערגה שבה חוזרים מנהיגי המישטר אל נוף נעוריהם הרחוקים, ומדברים בפאתוס נוגע' ללב על מציאות שחלפה זה מכבר ללא-שוב.

ראינו היום את ראש-הממשלה מרגים געגועים

גרינברג

אלדר

אלה, בכנות, ברגש — ובחת-עלמות מן המציאות. ראש-הממשלה מדבר על גלי העליה שיבואו מארצות הרחוקה, על השיטות החדשות, על התנופה החדשה, אריסטו, כך נראה מדב' רי, יתגלה פנטס, תתגלה מילת-הקסם שתפתח את מערת השומשום. **האם אין אלה מרגיש, אדוני ראש-הממשלה, שאלה הם דברים בטלים?**

האין מרגיש מה רב הגיחוך בעצם הקמתה של "תנועת עליה" בתוך התנועה הציונית, התנועה הציונית שולדה כולה כדי להעלות את היהודים לארץ?

הנער הישראלי מדבר על "ציונות" כמרכאות.

אין ציונות בלי מרכאות בשנת 1967.

נכון, קשה להיפטר מסיסמות שהיו פעם משענת לגוף, פיגום לבניין — גם שהגוף הבריא והבניין הושלם. מכאב ומפחיד להיפטר מסיסמות כאלה, להישאר כאילו בודדים בחלל ריק, כשהמישטר זקן ועייף ומדולדל שוב אינו מסוגל לגבש השקפה מורנית. **לכן חי האנכרוניזם בקירבנו, חוגג נצחונות חדשים ומונע את עלייתם של כוחות חדשים וגישות חדשות.**

כולם בורחים מפני המציאות

כמה דברים אמורים? בשנה שעברה עברנו את התחייה האדירה של ימיה-החדה ותקופת' המלחמה. ראינו את יהדות העולם בחרדתה, בהזקפותה, בהתלכדותה סביב המדינה, בנכונותה הנרגשת לעזור ולהביא קורבנות.

כמה עולמים חדשים באו למדינה בתקופה זו, כתור צאה מהתעוררות זו?

באו מתנדבים, באו דואגים לשלומנו, באו אפילו אליה-הון שגילו עניין בהשקעות. לכל אלה אנו מודים מקרב לב.

אבל עולים — לא באו. עובדה פשוטה וגורלית זו מבה תזהמה בלב כל אנשי המישטר הישן, על כל פלגיו. איש-איש מנסה למצוא תירוק, אמחלה, צידוק — לא רק כדי לעשות הון פוליטי, אלא גם כדי למצוא מנוחה לנפשו, מול מציאות הטופחת על פניו.

בא אחד וטוען כי דרושים תמריצים — כאילו אי-פעם בא יהודי לארץ בגלל תמריץ כלכלי. בא אחר ותובע שינוי פני הכלכלה הישראלית — כאילו מישטר כלכלי כלשהו יכול להתחרות עם שפע האמריקית. בא פלוני ותובע תקציב נוסף לקיבוצים ול' תנועות-הנוער, ואחרים דורשים לשלוח רבנים ונספחים-יד — הכל כדי להימנע מן הצורך להביט בפני המציאות.

זיקה יש. עליה אין

המציאות, רבותי, היא זו: ישנה אחדות יהודית. ישנה סול' דריות יהודית. ישנה זיקה הדדית בין היהודים, שהקימו בארץ זו אומה חדשה, ובין שאר היהודים בעולם.

והי זיקה עמוקה והיא תעמוד בכל מיכתן. כאשר נראה היה כי החרב מונחת על צווארנו, נודעו היהודים בכל אתר ואתר, בצורה שזוררה בליבנו התפעלות והתפעמות. ולהיפך, כאשר צפויה היום

פרות קדושות

סכנה ליהודי פולין, מגוי וגמור עימנו לעזור להם ככל שידנו משגת. זיקה זו תביא יהודים לארץ — אבל תמיד במספרים קטנים, כשם שאותה זיקה מביאה גם לירידת יהודים מהארץ והצטרפותם למשפחותיהם בפזורה.

אבל היא לא תביא את העליה החמונית המיוחלת, זו שרק כוח אחד בעולם יכול להביאה, אותו כוח שהוצל דיבר עלינו ב"מדינת היהודים": כוח המצור קה והרדיופה.

אם כן, הבה נראה את פני הדברים נכוחה. נראה את אוסף חיינו בעיניים פקוחות, ללא אשליה וללא מרא, ונבסס את עתידנו על המציאות שישנה, ועל המציאות שיש בכוחנו להולידה ולעצבה. לא נהיה בארץ זו אומה גדולה בשכמות, אבל יש בכוחנו להיות אומה גדולה באיכות, בחשיבות, בהשפעה על כל הסובב אותה.

זה תלוי בנו. זה תלוי בחינוך שניתן לבנינו — חינוך מירבי לכל אדם, חינוך ותוך המרצה קיצוני. זה תלוי בטיב המשק שניבנה. זה תלוי, קודם כל, ביראותנו לשכור את המצור המוטל עלינו בידי שכנינו, לפרוץ מן התחום הצר של מיבצר החי על חרבנו, אל המרחב הגדול, אדיר-האפשרויות, הסובב אותנו.

אז גם עשויה להשתנות תמונת העליה. אם בכלל יש סיכוי לעליה רצינית — אז היא תבוא, מארצות הסוגרות כיום את שעריהן, אל ארץ פתוחה, בעלת אופקים בלתי-מגובלים במרחב. **אנחנו נביא את העליה הזאת — אנחנו שהשתח' ררנו מסיסמות ריקות.**

התנועה למען ארץ-ישראל פאשיסטית

לא מיקרה הוא שבמשרד ראש-הממשלה דרים בכפיפה אחת מרכז התנועות והמוסד העוסק בבעיות הדמוגרפיה.

היום התדפקו על דלתות הכנסת אנשי "ארץ-ישראל השלמה", חבורה שהכניסה לזירת חיינו נימות זרות, צרודות וצורמות.

חבורה זו הכניסה בתוכה — ומשאירה בתוכה — פשיסטים גלויים ומוצהרים, אנשים שקראו במשך שנים לחיפול הכנסת, להחלפת שלטון הנבחרים ב"שלטון של בחירים", לדיקטטורה של גנרלים.

תמהני מה מחפשים אלה בבית-הנבחרים, ושמה אני כי יור' הכנסת סגר בפניהם את השערים. אני רוצה לשלוח לו את ברכתי על כך.

אריה בן-אליעזר (גח"ל): על איזו חבורה אתה מדבר?

אורי אבנרי: על ד"ר אלדד, על אורי צבי גרינברג, אם אתה רוצה בשמות, ואני יכול לתת לך עוד שורה של שמות.

אריה בן-אליעזר: מדוע הם פשיסטים? מ' מתי אלתרמן פשיסט?

אורי אבנרי: ניסחתי את דברי בזהירות, ואני קורא אותם מן הכתב. לא אמרתי, חלילה, שכולם פשיסטים, אפילו לא רובם. אמרתי שהם כוללים בתוכם פשיסטים, ושהם משאירים אותם בתוכם. אנשים שלפני שנה דרשו לפטר את הכנסת

אריה בן-אליעזר: ממתי שאיפה לשלמות המולדת זה פשיסטי?

אורי אבנרי: האם אמרתי זאת? לא זה בלבד שאין אני חושב כך, אלא שמיד אצביע על הדרך להשגת שלמות המולדת. אני דוגל בשלמות המולדת.

שושנה ארבל-יאאלמוזנינו (מע"י): אתה גם כן דוגל בשלמות המולדת?

אורי אבנרי: גם אני דוגל בשלמות המולדת. כל ימי דגלתי בה, וכל ימי אמשיך לדגול בה.

חבורה זו נושאת בחובה אסון דמוגרפי. רוצים הם במדינה, שבה יהיו הערבים מיעוט של 36% מחר בבוקר, ורוב מוחלט תוך פחות מ-20 שנה.

מעמידים הם בפנינו את הברירה בין מדינת-דיכוי-וגירוש, המת' אימה היטב לחזונם הפשיסטי, ובין מדינה של שחיון-עמים, שתה' פוך במהרה למדינה ערבית, כפי שרוצים גם הפשיסטים הערביים.

אכן, יד רוחצת יד — כששתיהן בגאולות.

גם שלמות, גם בטחון, גם השתלבות

כבוד היושב-ראש, אנו נושאים בליבנו חזון חדש — ואין אנו מתמישים לקרוא לו חזון.

אנו, שגדלנו בארץ הזאת, שעמדנו כאן על דעתנו וגיבשנו כאן את השקפתנו, שאיננו עמוסים מיטען של שיגרות אדיר' אולוגיות, ושאיננו מביטים אחורה כאשת לוט, החיים במציאות של היום — אנו מביטים קדימה למציאות של מחר. אנו חותרים לעיצוב מצב חדש.

לא נתעלם מבעיות דמוגרפיות. לא נסמוך על אשי' ליות של עליה, ולא נקבל אשליות של גירוש בניי הארץ. רוצים אנחנו לשמור גם על שלמות ארץ-ישראל וגם על צביון מדינת-ישראל, גם על בטחון מוחלט וגם על השתלבות כלכלית. דרך זו מובילה בחברה אל פורציה עם העם השכן.

זה רחוק מדברי ראש-הממשלה — במרחק גיל תפיסתנו.